

Erik Ansvang

Et menneskeligt samfund

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

Tanker om ...

ET MENNESKELIGT SAMFUND

Erik Ansvang

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

Tanker om ... **Et menneskeligt samfund**

Af Erik Ansvang

Anledningen til denne artikel er, at det nuværende samfund ikke er værdigt til at kaldes et menneskeligt samfund. Det fungerer som et socialt anarki – ikke som en social enhed. Når man ser sig omkring, vil man se utallige beviser på sandheden af denne hårde udtalelse om forholdene i de samfund, der kaldes civiliserede. Hver gang man læser en avis eller ser Tv, hører man om en ny kamp, en ny strejke, en ny strid mellem arbejdsgivere og ansatte, mellem rige og fattige, mellem politiske ideologier, mellem religiøse opfattelser, mellem nationer.

Denne tilstand er bestemt ikke menneskeheden værdig. En menneskehed med en hjerne til at forstå og med et hjerte til medfølelse bør ikke acceptere et samfund, hvor store masser er i foragtelig grad fattige, og hvor nogle er – man fristes til at sige – i foragtelig grad rige, for det er vanskeligt at sige hvilken tilstand, der er den værste for et menneske. Er det værste at være så fattig, at man ikke kan føle sig sikker på at få dækket behovet for mad, tøj og tag over hovedet, eller at være så rig, at alle materialistiske begær, der kan tilfredsstilles ved anskaffelse af ting, der kan købes for penge, altid opfyldes? Begge tilstande er demoraliserende for et menneske. Ingen af disse tilstande burde eksistere i et menneskeligt samfund. Det er derfor nødvendigt at overveje, om samfundet skal fortsætte med at fungere med disse to uhyrligheder – de fattige og de rige – de svage og de stærke – de, der lider på grund af mangler, og de, der lider på grund af overflod?

Det må være muligt at ændre disse tilstande, og derfor bør man hver især overveje, hvilken pris der må betales, hvis man vil gøre ende på en tilstand, der i allerhøjeste grad strider mod sund fornuft og i stedet forsøge at skabe et samfund, hvor borgerne udgør et ægte broderskab – hvor samarbejde og ikke konkurrence – hvor hjælpsomhed og ikke kamp – betragtes som naturligt ... en tilstand, der kendetegner *et menneskeligt samfund*.

De stærke og de svage

Der er en række ting, der må tages i betragtning. For det første må man spørge, om der ingen grænse er for det, der kaldes *frihed*? Er det i overensstemmelse med et fornuftigt samfund, at en lille gruppe magtfulde mennesker skal kunne bestemme, om deres medmennesker skal leve i fattigdom eller i overflod? Når der tales om frihed, menes der så ægte frihed for enhver, eller er det frihed for enhver til at skade andre til fordel for sig selv? Bør der ikke være grænser for den egoistiske frihed i et menneskeligt samfund?

Ægte civilisation kan kun skabes og opretholdes af stærke mænd og kvinder – intelligente, veluddannede mennesker, der er disciplinerede i samfundstjeneste og villige til at tage deres del af det arbejde, der skal udføres i ethvert ægte menneskeligt samfund. Desuden må man gøre sig klart, at den lighed, der sædvanligvis tales om, ikke er en naturlig lighed. *Naturlig lighed eksisterer ikke!* Naturen er grundlæggende baseret på uligheder, og når man iagttager mennesker med deres forskellige evner, kræfter, helbred og vilkår, er det klart for enhver, at ikke alle er lige i livet. Man kan derfor ikke forvente, at den højt begavede og den mangelfuldt begavede skal kunne kæmpe mod hinanden i nutidens samfund, hvor kampene udkæmpes ved hjælp af tanker og intelligens. Naturen har placeret menneskene på alle trin på ulighedens lange stige, og samfundets værdi består bl.a. i at afbalancere naturens uligheder og at skabe større lighed i den individuelle lykke for alle dets medlemmer ved hjælp af menneskets intelligens, der skabes af menneskets tænkning.

Det, der kendetegner et civiliseret samfund, er, at de stærke forsøger at hjælpe de svage – at hjælpe dem i stedet for at udnytte dem. Styrke, anvendt til udnyttelse og undertrykkelse af andre, er junglens lov – ikke menneskehedens og samfundets lov. Det er en tilstand for primitive mennesker og ikke noget, der fortjener at kaldes civilisation – og slet ikke menneskeligt.

Set fra dette standpunkt bør samfundet bestræbe sig på at råde bod på naturens uligheder, men når alt kommer til alt, er det nuværende samfund snarere et dyresamfund end et menneskesamfund. I junglen ser man endda, hvordan mange jagende dyr samler sig i flokke, fordi de er for svage til at jage enkeltvis – eksempelvis løverne – for på denne måde at få overtaget over stærkere dyr og dræbe dem for at stille sulten. Og jagede dyr samler sig også ofte i grupper – f.eks. kvæget – for at kunne forsvare de svageste i flokken mod rovdyrenes angreb. På denne måde findes der selv hos de undermenneskelige skabninger en instinktiv forståelse for den ide, at selv de svagere kan gøre sig stærke ved at holde sammen og hjælpe hinanden, hvad enten det er for at skaffe sig føde, eller for at de stærke skal forsvare de svagere, og det kan betragtes som kimen til et højere ideal.

Menneskejunglen – og et alternativ

Så længe mennesket lever efter junglens og dyrets lovmæssigheder, kan man ikke tale om et virkeligt menneskeligt samfund. I nutidens samfund ser man overalt, at de stærke undertrykker og udnytter de svage. Det sker f.eks. gennem kapitalens magt, hvor lave lønninger, ulige lønninger eller endog sulteløn kan være en betingelse for beskæftigelse – eller ved våbenmagt, hvor en nation truer sig til fordele eller reelt angriber og besætter en anden nation og undertrykker den. Når der bruges styrke til undertrykkelse og udplyndring af svage enkeltpersoner, grupper af mennesker eller nationer, lever man efter jungleloven eller dyrenes lov uanset hvor meget man påstår, at det er et menneskeligt samfund.

Der er god grund til at overveje, hvor meget længere menneskeheden skal fortsætte med denne uværdige form for samfund – eller om det ikke er muligt at opstille et nyt og højere ideal. Det vil selvfølgelig tage lang tid at forlade jungleloven og indføre menneskelighedens lov. Det vil koste store kraftanstrengelser, nytænkning og mange personlige ofre.

Hvad kræves der for at realisere dette ideal? Det er indlysende, at en forvandling i denne størrelsesorden vil kræve mange ressourcer, og derfor vil det blive en meget lang proces. Der skal findes en løsning på problemet om den sociale enhed, hvis det skal blive værdifuldt for enhver at være en del af projektet, og den værste straf skulle være at blive udelukket af et sådant samfund. Det vil derfor være muligt at skitsere et ideal for bestemte almindelige forhold i menneskelivet.

Opdragelse og undervisning af en nations ungdom er både en individuel og en national pligt, for nationens velfærd afhænger af kvaliteten af opdragelsen og undervisningen, og denne forberedelse til det voksne liv bør vare fra fødslen til omkring 21 års alderen. I de første syv år udvikler barnet primært sit fysiske legeme. I de følgende syv år er der fokus på følelseslivet (astrallegemet). Og derefter følger syv år, hvor tænkningen (mentallegemet) er genstand for den største udvikling.

Fra det 21. år er mennesket nu udstyret med de nødvendige redskaber, der skal anvendes i livet. Udviklingen fortsætter naturligvis, og indtil 28 års alderen vil de fleste mennesker arbejde med integration af tanker, følelser og handlinger – det som i åndsvidenskaben kaldes personlighedens integration.

Undervisningens kvalitet bør ikke være afhængig af rigdom eller fattigdom – af forældrenes evne til at betale for privat skolegang eller privat undervisning. Alle skal have ret til undervisning af samme høje kvalitet, og den bør afpasses efter børnenes evner og nationens behov. I tilfælde af sygdom eller tilskadekomst bør hurtig og kvalificeret behandling ikke være betinget af indkomst og betalingsevne. Alle skal have lige ret til hurtig og effektiv hjælp. Et menneskeligt samfund accepterer ikke over- og undermennesker.

I et menneskeligt samfund vil man betragte det som uretfærdigt, at én social klasse grundlæggende er udstyret med begrænsede evner, mens en anden klasse anses for at være det stik modsatte og betragtes som nationens blomst. I et menneskeligt samfund bør der ikke findes nogen, der er uvidende – og heller ikke nogen, der ikke arbejder. Alle borgere skal have en eller anden pligt – stor eller lille – i den nation, de er en del af.

Regeringen er *ikke* staten

Alle taler om staten, men hvad er staten? Staten er den organiserede nation og intet andet. Og denne organisation bør ikke bestå af et antal klasser, hvor nogle er dårligt stillede og andre er velstillede. En stat bør være en nation, der er organiseret sådan, at borgernes evner, egenskaber og talenter kan komme til udtryk til gavn for helheden uafhængigt af social klasse. Og opfat endelig ikke staten som *regeringen*. Det er en almindelig misforståelse. Regeringen er intet andet end nationens lovgivende magt. Regeringen og folketinget udfører bare et bestemt arbejde for nationen.

Desværre er det normalt at betragte staten og individets frihed som modsatte faktorer ud fra forestillingen om, at *jo mere omfattende statens indflydelse er, desto mere begrænset er individets sfære*, men det er en fundamental misforståelse af betydningen af ordet "stat". Begrebet "stat" indskrænkes hermed til regeringen i stedet for at udvides til hele nationen.

Det er utvivlsomt en fundamental misforståelse, for jo større statens indflydelse er (når den er en nation), jo større vil friheden være for statens medlemmer, for det vil medføre, at alle og enhver vil påtage sig hver sin pligt, og alle og enhver vil være en hjælpende del af staten. Den gamle modsætning vil forsvinde.

Måske skulle man desuden overveje at stille krav om, at et menneske ikke er egnet til at påtage sig folketingets store ansvar og tunge pligter, før det har erhvervet en hel del relevant livserfaring – herunder regulær uddannelse i administration og ledelse i lignende organisationer for at få større administrativ erfaring. Det var et krav i de gamle kulturer – eksempelvis i det gamle Egypten, hvor der navnlig var fokus på den etiske og moralske udvikling og forståelse gennem individers uddannelsesforløb. Her ville man ikke tillade, at uvidende eller uuddannede mennesker fik administrativt ansvar og indflydelse på en hel nation, da uvidenhed kunne få katastrofale følger for forskellige befolkningsgrupper – ja for hele nationen.

Problemet skrivebordspolitikere

I nutiden er mange forslag, love og beslutninger tydeligvis "skrivebordsarbejde" baseret på teorier, forestillinger og fordomme, og ofte uden erfaringsbaseret viden fra det virkelige liv. Det er vanskeligt at forstå, hvorfor den største og vanskeligste af alle professioner og videnskaber – kunsten og videnskaben om menneskelig regering og administration – skulle være den eneste kunst og videnskab, som ikke kræver erfaring og målrettet uddannelse og træning. Ethvert menneske kan få magt over og indflydelse på nationen og dens medlemmer uafhængig af dets evner og moral. Lidt hårdt kan man sige, at demokrati er baseret på den misforståelse, at hvis man ganger uvidenhed med et tilstrækkeligt stort tal, bliver resultatet visdom. Demokrati er utvivlsomt det bedste system, der findes på det nuværende niveau i menneskehedens udvikling, men det har

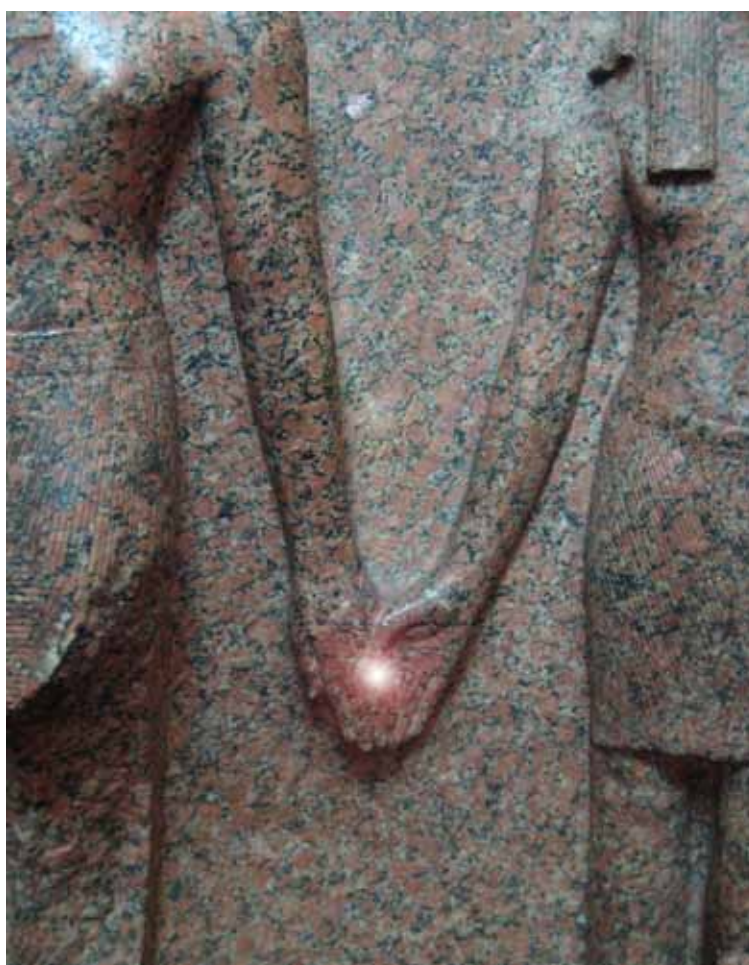
mange begrænsninger. Vælgernes indflydelse er eksempelvis begrænset til et kryds, og det giver ikke mulighed for at udtrykke de egentlige ønsker til samfundets udvikling.

Det burde være indlysende, at de mennesker, der skal varetage statens højere embeder – ja hele administrationen af store nationale departementer – bør vælges på grund af de evner, de har erhvervet sig gennem praktisk erfaring, og som ville gøre dem i stand til at forhandle med andre nationer, handle retfærdigt, upartisk,

intelligent, etisk og moralsk i forhold til de mange problemer, der opstår i enhver nation og i forholdet til andre nationer.

At regere mennesker rigtigt, retfærdigt og upartisk, burde være en af de absolut højeste pligter i et menneskeligt samfund, og alligevel vælges mennesker til folketing og regering, ikke fordi de er egnede til at regere nationen, men meget ofte, fordi de ønsker at skabe privilegier for en eller anden befolkningsgruppe på bekostning af andre befolkningsgrupper – eller fordi de kan fremme interesserne for en bestemt sag eller industri, som deres vælgere er interesserede i. Politikere repræsenterer alt for ofte særinteresser, lokale interesser, kapitalinteresser, arbejderklasseinteresser – men ikke hele nationen, som de reelt er valgt til at tjene.

I dag er politik udtryk for en uheldig polarisering, hvor den ene befolkningsgruppe forsøger at vinde magten for at kunne lukrere på den anden befolkningsgruppe. Politik er en konstant kamp mellem liberalisme/kapitalisme på den ene side og socialisme/kommunisme på den anden. Grundtonen i liberalismen er frihed – det vil sige, at alle impulser udgår fra det enkelte menneske ... som regel på bekostning af ligheden. Grundtonen i socialisme er lighed – det vil sige, at alle impulser udgår fra helheden – som regel på bekostning af det enkelte menneskes frihed. I kommunismen forveksler man ofte lighed med ensretning, og i liberalismen forveksler man ofte lighed med lige valgmuligheder. Der er intet forkert i at arbejde for hverken frihed eller lighed. Problemet er, at det som regel sker på bekostning af andre. I det menneskelige samfund vil man arbejde for at skabe holisme eller syntese. Grundtonen er broderskab. Målet er rigtige menneskelige relationer gennem balance mellem frihed og lighed.

Forsvar eller angreb?

En nations militær bør kun have ét formål – at beskytte nationens grænser mod angreb. Nationen bør alene uddanne en hær til forsvar – *aldrig* til angreb. Ingen nation bør have primitive tanker om at erobre andres territorier – hverken for at påtvinge andre en styreform, som man selv finder rigtigere, eller for at sikre nationens import af eksempelvis olie. Pacifisme er ikke løsningen. Enhver borger bør trænes militært med det formål til enhver tid at kunne forsvare nationen mod angreb.

Mord af enkeltpersoner inden for en nations grænser anses for at være den alvorligste form for kriminalitet. Personer, der udfører sådanne handlinger, betragtes som primitive forbrydere. Men hvis et land angriber et andet folk militært, er det krigshelte, der udfører mordene. Det er legalt at myrde, hvis blot det foregår i stor målestok.

Tyveri inden for et lands grænser er forbudt og strafbart. Men hvis et land stjæler territoriet fra et andet land, kaldes det ikke længere tyveri. Nu er der pludselig tale om at *annektere*. I åndsvidenskaben gyser alle ved tanken om, at et fremmed væsen skulle besætte det fysiske legeme, men hvis en hel nation besætter et andet folks fysiske landområde, betragtes det som den stærkes ret.

Jamen ønsker man ikke bare at udbrede ægte frihedsværdier til andre, der ikke er så frie? Frihed? For hvem, fra hvad og til hvad? Er der ingen grænse for det, der kaldes frihed? Når der tales om frihed, menes der da frihed for enhver eller bare for enhver gruppe af magtfulde mennesker, som har frihed til at skade andre til gavn for dem selv? Burde der ikke være grænser for dette i et menneskeligt samfund?

Nationen må gå forud for individet

Landområdet og dets grænser er noget af det mest stabile i en nation. Selve landet er derfor en ting, der skulle tilhøre nationen som helhed, fordi alle nationens medlemmer er afhængige af deres land med hensyn til liv, trivsel samt kost og logi. Nationens land består af to dele – landets overflade, som skaber afgrøderne og giver plads til boliger, samt jorden under overfladen, hvor nationens mineralrigdomme – store eller små – findes. Begge dele udgør et begrænset område. Disse områder burde

som sagt tilhøre hele nationen, men i stedet ejer nogle borgere større eller mindre områder af jorden på overfladen, mens andre ejer rettighederne til områderne under jorden inklusiv nationens havområde. De fleste af nationens medlemmer ejer ingen jord eller rettigheder over nationens land.

Landet burde tilhøre nationen og derfor være fælles eje og et fælles ansvar. Når man i Vesten hører om den handel, som "de hvide" dengang lavede med "de røde" indianere i USA, da man "købte" hele Manhattan for en kobberkedel og nogle andre småting, morer de fleste sig over indianernes ufattelige dumhed. Indianerne blev ganske vist narret, men det skete på grund af kulturelle forskelligheder – ikke dumhed. Ifølge indianernes livsforståelse var ethvert menneske en uadskillelig del af naturen og dermed af landet. Man kunne derfor hverken sælge eller eje en del af Moder natur, for det svarede for dem til, at man ville sælge en del af sig selv – eksempelvis højre ben. Indianerne forstod ganske enkelt ikke den hvide races separatistiske tænkemåde, hvor man forestiller sig, at mennesket er adskilt fra naturen og har ret til at eje den, fortrænge andre fra den, udnytte den og sælge den. Indianerne var ikke dumme – de var bare uvidende om den hvide races mærkværdige forhold til den helhed, de er en del af.

Darwinismen og naturvidenskabens materialistiske model har skabt en grundlæggende separatistisk holdning – en "du-kontra-jeg"-holdning til livet både på det personlige og det nationale plan. Derfor kappes nutidens mennesker om at overgå hinanden. Derfor står gode boliger tomme, mens folk er hjemløse. Derfor bugner de rige landes overskudslagre, mens folk i de fattige lande sulter ihjel. Derfor vil velbjærgede danskere ikke dele med danske medborgere i nød. Eksemplerne er utallige. Selvfølgelig er de det. Nutidens menneskehed har jo opbygget en verden, der definerer alle til indbyrdes konkurrence om penge, magt og besiddelser. De stærke overlever i overflod, mens de svage må mangle, lide eller gå til grunde. Det er naturens lov, siger naturvidenskaben. Det er dyrets lov, siger åndsvidenskaben.

Det humanistisk-økologiske samfund

De fleste er tilbøjelige til at tro, at sådan har det altid været. Det har det ikke! Kapital har ikke altid været et middel til magt og indflydelse. Man skal såmænd bare tilbage til det førindustrielle samfund (landbrugssamfundet), for her havde man jord som magtgrundlag. En fattig adelsmand med jord var mere anset og havde flere privilegier end selv den rigeste bykøbmand. Med overgangen til industrisamfundet ændredes dette magtforhold. Kapital blev nu det nye magtgrundlag. Adelen mistede sine privilegier og pengene regerede – og det gør de stadig.

Men industrisamfundet er i opbrud under pres fra informationssamfundet. Industrisamfundets idealer er ved at blive forkastet, og magten er igen ved at skifte grundlag. Fra kapital til ... hvad? Mange kalder det for "det immaterielle samfund", "New Age-samfundet", "Vandbærerens tidsalder" – etc. Budene er forskellige, men værditeoretisk er de overraskende ensartede i deres grundlag: De er *humanistisk-økologiske*. De handler om en ny helhedsopfattelse. Hovedværdien er balancen mellem mennesket og den omgivende natur og mellem mennesker indbyrdes. Det skal forstås på alle planer. Der skal skabes afbalancerede forhold både mellem individer, mellem grupper og mellem nationer.

Det nye menneskelige samfund bliver derfor et humanistisk-økologisk bevidst samfund. Det bryder afgørende med den herskende penge- og magtideologis tro på, at vejen til "det gode liv" går over maksimering af materiel rigdom og magt. Hovedvægten flyttes fra det materielle til det sociale – fra det kvantitative til det kvalitative. Nutidens mennesker er kun afskåret fra at se industrisamfundets ideologi som en samfundsbærende livsløgn, så længe den vurderes på industrisamfundets eget værdigrundlag.

I det menneskelige samfund er det uacceptabelt, at et menneske har stor magt, alene fordi det ejer en stor mængde aktier og er i stand til at ophobe rigdom på

grundlag af arbejdsfri gevinster. Det er uacceptabelt, at et menneske får magt og indflydelse, bare fordi det ejer en virksomhed eller store landområder – eller simpelthen arver værdier, magt og social status fra familien. Nationens jord og dens produktionskapacitet bør tilhøre nationen, og det udbytte, de enkelte skaber, bør gå til nationalformuen. De fælles skabte værdier bør være fælles eje. Hvorfor? Fordi en nation er en organisme, hvor de enkelte medlemmer påtager sig (eller bør påtage sig) hver deres tjenestearbejde i forhold til evner og kræfter, og den samlede indsats udgør en samlet helhed til fælles bedste.

Menneskelighed og ligeværdighed

På samme måde fungerer menneskets organisme, for et menneske er en social organisme. De enkelte celler og organer i kroppen fungerer som en organisk helhed. Når det gælder kroppen, betragter man organerne som ligeværdige, og man ved, at de enkelte organer fungerer i et nært samspil til organismens bedste. Det ene organ udnytter ikke det andet til egen fordel.

Hvis verden skal forvandles til det bedre, må menneskeheden have nye livsværdier. Man må begynde at opfatte mennesker som celler i planetens store organisme, og man må forstå, at alle skal fungere i syntese til helhedens bedste. De enkelte nationer fungerer som "organer" i Jordens organisme, og på samme måde fungerer landsdelene som "organer" i den nationale organisme. Og de enkelte mennesker er organismens celler. Forvandlingen i en organisme er et resultat af de enkelte cellers forvandling. Jordens, menneskehedens og nationens forvandling er et resultat af menneskets forvandling.

Når alle nationer engang er samlet i unioner og forenede stater, som gensidigt respekterer hinandens forskelligheder, og betragter dem som kvaliteter, der udgør en helhed, vil der være skabt et verdenssamfund, der bygger på enhed og samarbejde. Først da vil man have skabt rette menneskelige relationer og et menneskeligt samfund.

Det medfører også, at alle må yde en indsats i form af arbejde ved hjælp af enten hånden eller hjernen. Begge dele er ligeværdige, for de er lige vigtige og nødvendige. Det produktive arbejde er livsnerven i en nation, men der er en tilbøjelighed til holdningsmæssigt at opretholde kunstige forskelligheder, for der er stadig en tendens til at værdsætte hjernens arbejde højere end håndens, selvom de er hinandens forudsætninger.

Ethvert arbejde må til en vis grad forandre karakter fra at sørge for, at det menneskelige samfunds behov dækkes, til at blive forskellige former for *aktivt tjenestearbejde*, der kræver større erfaring, mere øvelse, bedre intelligens og større empati, end man kan forvente, når man hovedsageligt er beskæftiget med at producere de produkter og serviceydelser, der forventes i en civiliseret stat.

Alles behov bør kontrolleres af alle – de overordnede behov kontrolleres af regeringen (der upartisk repræsenterer alle) og de lokale behov kontrolleres af kommuner med repræsentativ borgerrepræsentation. Alt hvad der kan forvaltes bedre ved samarbejde end af enkeltpersoner, der får hele profitten, skal lægges i hænderne på komiteer eller råd, der repræsenterer dem, der lever inden for det aktuelle område, og som står til ansvar over for de, der lever der. Dette system har fungeret godt i fortidens samfund. Systemet med den enkeltes kamp for at vinde rigdom på andres og nationens bekostning fungerer dårligt og skaber en skæv nation med de yderligheder i fattigdom og rigdom, der skaber store spændingsfelter, kriminalitet og vold i nutidens samfund.

Samarbejde i stedet for konkurrence

I den unge alder bør nationens medlemmer tjene nationen, og i denne proces vil de blive klogere og mere erfarne. Først herefter skulle det være muligt at blive indsat i magtfulde stillinger, hvor de kan bruge den indsigt og erfaring, de har erhvervet i ungdommen, til at lede og tjene nationen i deres modne alder. Deres mål må aldrig være, at flertallet eller de stærke udnytter mindretallet eller de svage. Alle må lære at være menneskelige mod hinanden. Beslutninger skal gennemføres på grundlag af fornuft og ikke på grundlag af magt. At gennemføre privilegier på bekostning af de upriviligerede alene i kraft af, at man har et flertal i ryggen, er social krigsførelse. Og social krigsførelse adskiller sig principielt ikke fra udøvelse af magt ved hjælp af våben. Demokratiske flertalsafgørelser har ofte karakter af flertalsdiktatur. Flest mulige beslutninger bør træffes på grundlag af konsensus.

Konflikt opstår, når mennesker, som skal løse et problem (dvs. træffe valg mellem forskellige muligheder) ikke kan blive enige om en løsning. Selv om der træffes en beslutning, f.eks. ved afstemning, terningkast eller organisatorisk magt, er konflikten ikke opløst, for man er ikke i fællesskab nået til enighed. Hvis parterne til gengæld i en åben drøftelse af holdninger, præferencer og værdier når frem til en fælles afgørelse, har de på én gang løst problemet og opløst konflikten. I følge denne model, som kaldes *konsensusopfattelsen*, er etik hverken noget objektivt eller noget, den enkelte bestemmer. Etik opstår først i det øjeblik, man kan tale sig til rette om bestemte handlingsdirektiver. Man omdanner således konflikt til konsensus via rationel samtale. Målet er ikke fravær af konflikter, men en civiliseret omgangsform.

Et menneskeligt samfund skal fungere ved hjælp af fornuft, etik og moral, argumenter, anvisning af en bedre vej, logik og sund skelneevne, ved at søge at stimulere ægte menneskelige egenskaber i enhver mand og kvinde, og ikke ved at anvende en ny form for magt, der er ligeså ødelæggende, som de gamle former har været.

I et menneskeligt samfund hjælper og støtter alle hinanden. Man samarbejder i stedet for at konkurrere. Det er fremtidens sociale råb, og det vil blive nationens sociale råb. Et menneskeligt samfund er et samfund, som ved sin humanisme, sin etik og moral, sin oplysning, sin disciplin og sin borgerånd, er den mest værdige til at vise andre nationer vejen ind i Den Nye Tidsalder.

VidsomsNettet
www.vidsomsnettet.dk